

26.05.2025. Nr.1–7/78

Izglītības un zinātnes ministrija
Finanšu ministrija

***Par valsts dibināto augstskolu iekļaušanu un finansēšanu
institucionālā finansējuma izmēģinājuma projektā***

Vidzemes Augstskolā (ViA) esam iepazinušies ar Tiesību aktu portālā 2025.gada 19.maijā publicēto tiesību aktu projektu Nr. 25-TA-1102 "Par finansējuma sadali valsts augstskolu dalībai institucionālā finansējuma izmēģinājuma projektā 2025. gadā" (turpmāk – izmēģinājuma projekts).

Vēlamies iebilst pret šā tiesību akta projekta būtību, ņemot vērā, ka tas kardināli atšķiras no iepriekš Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) plānotajām un ar augstskolām komunicētajām minētā izmēģinājuma projekta iecerēm.

Pirmkārt, nav saprotama iecere izmēģinājuma projektu īstenot visās valsts dibinātajās augstskolās, nevis īstenot šo projektu konkursā atlasīto augstskolu vidū, kā tas tika plānots sākotnēji, pamatojoties uz Ministru kabineta (MK) 2024. gada 18. jūnija rīkojumu Nr. 502 "Par konceptuālo ziņojumu "Par augstākās izglītības institucionālo finansēšanu". Atbilstoši minētajam rīkojumam, augstskolas mēneša laikā pēc šā rīkojuma pieņemšanas varēja pieteikties dalībai izmēģinājuma projektā.

ViA Padome 2024.gada 26.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.2024/6/5.1, nosakot, ka līdz 2024.gada 17.jūlijam ViA jāpiesakās dalībai izmēģinājuma projektā.

Pamatojoties uz augstskolu pieteikumu izvērtējumu, 2025.gada 21.janvārī MK pieņēma rīkojumu Nr. 24-TA-3068, ar kuru izmēģinājuma projektā tika iekļautas trīs augstākās izglītības institūcijas: Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Vidzemes Augstskola un Latvijas Kultūras akadēmija (papildus jau trim zinātnes universitātēm, kurās izmēģinājuma projekts tika uzsākts 2024.gadā). Pirms rīkojuma Nr. 24-TA-3068 sagatavošanas, kā arī pēc tam notika ilgstoša un intensīva komunikācija starp IZM un ViA, kuras laikā tika sagatavots un saskaņots rezultāta rādītāju un virsuzdevumu kopums, kas nodrošināja ViA dalību izmēģinājuma projektā. Konsultāciju procesā no IZM pārstāvju puses tika minēts indikatīvs finansējuma apjoms, kas būs pieejams ViA, kas no ViA puses jāva formulēt ViA uzņemtās saistības. Šobrīd publicētajā izmēģinājuma projektā ViA pieejamais finansējuma apjoms ir mazāks.

Tāpēc lūdzam skaidrot, kādu apsvērumu dēļ izmēģinājuma projektu tomēr tiek plānots īstenot visās valsts dibinātajās augstskolās, jo faktiski var vērtēt, ka ļoti laikietilpīgais un gan IZM, gan ViA resursus patērējošais process ViA sasniedzamo rādītāju saskaņošanai izmēģinājuma projektā pašreizējos apstākļos vērtējams kā pilnīgi veltīgs.

Otrkārt, vēlamies norādīt, ka TA Nr. 25-TA-1102 "Par finansējuma sadali valsts augstskolu dalībai institucionālā finansējuma izmēģinājuma projektā 2025. gadā" anotācijā parādās informācija tikai par sešu augstskolu dalību izmēģinājuma projektā. Anotācijas sadaļā "**Risinājuma apraksts**" pausts: "Izstrādāts rīkojuma projekts, kas paredz finansējuma sadali (atbilstoši pieejamam finansējumam) valsts augstskolu dalībai institucionālā finansējuma izmēģinājuma projektā 2025. gadā. Izmēģinājuma projektā 2025. gadā piedalās Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Vidzemes Augstskola un Latvijas Kultūras akadēmija. Finansējums starp universitātēm sadalīts, ņemot vērā snieguma finansējuma zinātnes kritērijus (Ministru kabineta 2006. gada 12. decembra noteikumi Nr. 994 "Kārtība,

www.va.lv

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” 17. 4. apakšpunkts Pz; Dz; Sz; Lz; Mz kritēriji). Minētie kritēriji izvēlēti, lai celtu augstākās izglītības un zinātnes kvalitāti un zinātnes universitāšu konkurētspēju.”

Tātad – no šā iespējams secināt, ka IZM tomēr virza lēmumu par sešu augstskolu iekļaušanu izmēģinājuma projektā, kas atbilstu sākotnējai izmēģinājuma projekta iecerei un arī apliecinātu labas pārvaldības un tiesiskās paļāvības principu ievērošanu valsts pārvaldē.

ViA Padomes priekšsēdētājs

Arnis Sauka

ViA rektore

Agnese Dāvidsone